

Специализирани правила за добра медицинска практика при катаракта

(медицински практики, клинични насоки, консенсуси, основани на доказателства, препоръки и правила за профилактика, диагностика и лечение, които създават условия за възможно най-добър изход от заболяването)

1. Заглавие: Препоръки за диагностика и лечение на катаракта
2. Вносител: д-р Илиян Шандурков, д.м., FEBO / Председател на Българско Дружество по Офталмология /
3. Източник: модифицирани за България препоръки на Европейският регистър за качество при база данни за катарактална и рефрактивна хирургия
4. Основна специалност: Очни болести
5. Допълнителни специалности – няма
6. Ключови думи: катаракта

7. Кратко представяне на гайдлайна:

Катарактата е водеща причина за предотвратима слепота. Лечението и е ефективно чрез операция и заместване на помътнялата собствена леща с изкуствен имплант - вътреочна леща. Типа на импланта се подбира в зависимост от цялостния очен статус на пациента.

8. Подробно представяне:

Диагностика, предоперативни и оперативни мерки при катаракта

Степен на тежест	Зрителна острота	ВОН	Оглед при мидриаза	Кератометрия	Оптическа или ултразвукова биометрия	Ехография*	Ендотелна микроскопия**	ОСТ/ОСТА	Хирургия**	Клас	Ниво
Начална катаракта Vis=0.6-0.8	V	V	V	V	V	O	P	P	P	I	A
Развита катаракта Vis=0.2-0.5	V	V	V	V	V	O	P	P	P	I	A
Напреднала катаракта Vis=0.05-0.1	V	V	V	V	V	P	P	O	P	I	A
Презряла катаракта Vis=PPLC	V	V	V	V	V	V	P	O	P	I	A

Легенда: V – задължително; P – препоръчително по преценка на специалиста; O – не се налага
 ВОН – вътреочно налягане, ОСТ – оптична кохерентна томография, ОСТА – оптична кохерентна томография ангиография, Vis – визус, зрителна острота, PPLC – перцепция и проекция на светлина правилно

* Ехография на око се налага при непрозрачни очни следи, когато не може да се огледа очно дъно при напреднала катаракта, за да не се изпусне предоперативно наличие на тумор, отлепване на ретината или хемофторм, в окото планирано за операция

** Хирургичното лечение на катаракта винаги е препоръчително и се извършва само след получаване на писмено информирано съгласие от пациента или законен негов представител, ако няма право или възможност да вземе самостоятелно решение / деца, пациенти с нарушено психическо развитие или прекарвали тежки неврологични заболявания /

Лечение на катаракта:

- I. Лечението на катаракта винаги е оперативно, чрез отстраняване на катарактата и имплантация на изкуствена вътреочна леща
- II. Типа на операция е избор на хирурга, който той трябва да обсъди предварително с пациента
- III. Има различни видове вътреочни лещи – твърди, меки, монофокални, торични, бифокални, трифокални, мултифокални, псевдоакомодативни и нови типове в период на разработка. Възможността за имплантация на определен тип вътреочна леща, очакваните резултати и необходимостта от ползване или не на определен тип оптични средства за корекция на зрението постоперативно, се обсъждат с пациента преди назначаване на операцията
- IV. След операцията има период на възстановяване и адаптация от страна на пациента
- V. При някои пациенти в късния постоперативен период се уплътнява задна лещена капсула, т.н. вторична катаракта, която се лекува чрез лазерна или механична дисцизия на мембраната

9. Литературна справка:

1. Evidence-based guidelines for cataract surgery: Guidelines based on data in the European Registry of Quality Outcomes for Cataract and Refractive Surgery database. Mats Lundstrom, Peter Barry, Ype Henry, Paul Rosen, Ulf Stenevi. J Cataract Refract Surg 2012; 38:1086–1093